

Sygn. akt III AUa 133/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 października 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Urszula Iwanowska
Sędziowie:	SSA Barbara Białecka SSO del. Beata Górską (spr.)
Protokolant:	St. sekr. sąd. Edyta Rakowska

po rozpoznaniu w dniu 23 października 2014 r. w Szczecinie

sprawy G. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury za okres od 01 października 2011r. do 21 listopada 2012r.

na skutek apelacji ubezpieczonej

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 16 grudnia 2013 r. sygn. akt VII U 749/13

oddala apelację.

SSO del. Beata Górską SSA Urszula Iwanowska SSA Barbara Białecka

Sygn. akt III A Ua 133/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 marca 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., odmówił uchylenia decyzji z dnia 03 października 2011 roku w części, w jakiej decyzja ta zawiesza, na podstawie art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2010 roku, nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 roku, nr 291, poz. 1707) w związku z przepisem art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227 ze zm., dalej jako: ustawa emerytalna), prawo do emerytury ubezpieczonej G. W. za okres od dnia 1 października 2011 roku do dnia 21 listopada 2012 roku.

W uzasadnieniu zaskarżonej decyzji organ rentowy wyjaśnił, iż decyzją z dnia 03 października 2011 roku z urzędu zawiesił ubezpieczonej wypłatę emerytury od 1 października 2011 roku, tj. od miesiąca wejścia w życie w/w przepisów

i aktualnie brak jest podstaw na gruncie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012r. do wypłaty wyrównania emerytury od dnia 01 października 2011r..

Powyższą decyzję zaskarżyła ubezpieczona, domagając się nakazania organowi rentowemu wypłaty emerytury wraz z ustawowymi odsetkami.

Zdaniem ubezpieczonej Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 13 listopada 2012 roku wyraźnie wskazał, że wypłata emerytury wszystkim emerytom się należy, wyrok Trybunału Konstytucyjnego jest niepodważalny i obowiązuje wszystkie instytucje w Polsce.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie w całości, podtrzymując argumentację, która legła u podstaw zaskarżonej decyzji.

Ponadto pełnomocnik organu na rozprawie w dniu 16 grudnia 2013r. wskazał, iż do stanu faktycznego sprawy niniejszej nie znajdował zastosowania wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku, sygn. akt K 2/12 albowiem dotyczył on osób, które nabyły prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011 roku - w okresie od 08.01.2009r. do 31.12.2010r., a ubezpieczona nie zalicza się do kręgu tych osób, z uwagi na nabycie prawa do świadczenia 01.04.2008 r.

Wyrokiem z dnia 16 grudnia 2013r. Sąd Okręgowy w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie.

Sąd Okręgowy ustalił i zaważył, co następuje:

G. W. urodziła się (...).

Decyzją z dnia 16 maja 2008 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., po rozpoznaniu wniosku z dnia 18 kwietnia 2008 roku, przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury od 01 kwietnia 2008 roku, czyli od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Wypłata emerytury została zawieszona z uwagi na kontynuację zatrudnienia.

Po rozpatrzeniu wniosku ubezpieczonej złożonego dnia 21 stycznia 2009 roku, organ rentowy na mocy decyzji z 29 stycznia 2009 roku przeliczył emeryturę i wznowił wypłatę emerytury od 1 stycznia 2009 roku.

Decyzją z dnia 03 października 2011 roku organ rentowy, na podstawie art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w zw. z art. 103 a ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z urzędu wstrzymał ubezpieczonej wypłatę emerytury od 1 października 2011 roku, z uwagi na kontynuację zatrudnienia przez ubezpieczoną. Wyjaśniono, iż w celu podjęcia wypłaty emerytury, ubezpieczona winna przedłożyć świadectwo pracy lub zaświadczenie potwierdzające fakt rozwiązania stosunku pracy z każdym pracodawcą, na rzecz którego wykonywała pracę bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury.

W dniu 21 listopada 2012 roku ubezpieczona wniosła o wypłatę zaległej emerytury za okres od 1 października 2011 roku wraz z odsetkami powołując się przy tym na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 13 listopada 2012 roku i wskazując, że jest nadal zatrudniona w Szkole Podstawowej nr (...) w S..

Zakwestionowała przy tym prawidłowość zawieszenia przez organ rentowy - w decyzji z 03 października 2011 r. - wypłaty należnej jej emerytury na podstawie przepisu art. 103a ustawy emerytalnej, wskazując iż do jej sytuacji znajduje zastosowanie wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 13 listopada 2012 r.

Organ rentowy stał z kolei na stanowisku, że ubezpieczona nie znajduje się w kręgu osób wskazanym w orzeczeniu Trybunału Konstytucyjnego.

Spór w rozpoznawanej sprawie sprowadzał się więc do oceny zagadnienia prawnego, a mianowicie, czy w niniejszym stanie faktycznym zostały spełnione przesłanki konieczne do zastosowania przepisu art. 103a ustawy emerytalnej.

Zadaniem Sądu była ocena, czy dokonane przez organ rentowy wznowienie wypłaty wstrzymanego świadczenia winno obejmować okres od wstrzymania, tj. od 1 października 2011 roku.

Odnosząc się do istoty sprawy Sąd Okręgowy zauważył, że zmienność regulacji dotyczących prawa do emerytury i możliwości bądź braku możliwości kontynuowania zatrudnienia.

Od 1 lipca 2000 roku, tj. od dnia wejścia w życie art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS nierozwiązanie stosunku pracy powodowało, że prawo do świadczenia mogło zostać ustalone, ale nie mogło zostać zrealizowane (było zawieszona).

Sąd Okręgowy wskazał, że zasadniczą rolę w ubezpieczeniu społecznym odgrywało wówczas powiązanie prawa do świadczenia z brakiem środków utrzymania, a łączenie dochodów z pracy, z jednoczesnym pobieraniem emerytury stawiało pracujących emerytów w pozycji uprzywilejowanej. Przepis ten został uchylony mocą art. 37 pkt 5 lit. b ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o emeryturach kapitałowych (Dz.U. nr 228, poz. 1507) i od 8 stycznia 2009 roku treścią ryzyka emerytalnego było osiągnięcie odpowiedniego wieku. Wypłata zawieszona emerytury odbywała się na wniosek osoby zainteresowanej i co do zasady przysługiwała do dnia 31 grudnia 2010 roku.

Od 1 stycznia 2011 roku wszedł w życie – na podstawie art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw - art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Przepis art. 103a obejmował wszystkich emerytów, w tym również tych, którzy przeszli na emeryturę przed wejściem ww. przepisu w życie i stanowił, że „prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury”.

Z brzmienia tego przepisu wynika, że w odniesieniu do osób, które pozostając w zatrudnieniu nabyły prawo do emerytury w 2011 roku, organ rentowy w ogóle nie podejmuje wypłaty świadczenia, jeżeli nie nastąpiło rozwiązanie stosunku pracy. Jednakże, po rozwiązaniu umowy o pracę, osoby te mogą zatrudnić się ponownie u tego samego lub innego pracodawcy i wówczas emerytura będzie im wypłacana (ustaną przesłanki do jej zawieszenia).

Mocą art. 28 ustawy nowelizującej z 16 grudnia 2010 roku emeryci, którzy nabyli prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 roku, mogli świadczenie pobierać jeszcze przez 9 miesięcy od dnia wejścia w życie przedmiotowego przepisu.

Sąd Okręgowy podniósł również, że z dniem 22 listopada 2012 roku art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw, w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dodanym przez art. 6 pkt. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r., w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011r. bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, został uznany wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku (sygn. akt K 2/12) za niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa, wynikającą z art. 2 Konstytucji RP.

Trybunał Konstytucyjny zważył, że podstawowy problem w zawisłej przed nim sprawie dotyczył oceny, czy ustawodawca, rozciągając obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą - jako warunek realizacji prawa do emerytury - na osoby, które skutecznie nabyły i zrealizowały to prawo w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r., nie naruszył zasady zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa.

W tym okresie bowiem treścią ryzyka emerytalnego było wyłącznie osiągnięcie wieku emerytalnego (i stażu ubezpieczeniowego), co znaczy, że realizacja świadczenia następowała niezależnie od dalszego zatrudnienia.

Zdaniem Trybunału Konstytucyjnego zasada ochrony zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa, zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału, związana jest z bezpieczeństwem prawnym jednostki. Przejawia się w takim stanowieniu i stosowaniu prawa przez państwo, by nie stawało się ono pułapką dla obywatela i by mógł on układać swoje sprawy w zaufaniu, że nie naraża się na skutki, których nie był w stanie przewidzieć w momencie podejmowania decyzji i działań oraz w przekonaniu, że jego działania będą także później uznawane przez porządek prawny.

W ocenie Trybunału Konstytucyjnego rozwiązanie przyjęte przez ustawodawcę w art. 28 ustawy z 16 grudnia 2010 r. spowodowało, że osoby, które skutecznie nabyły i zrealizowały prawo do emerytury w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r. zostały objęte nową, mniej korzystną dla nich treścią ryzyka emerytalnego. Aby emeryturę nadal pobierać po

1 października 2011 r., musiały one rozwiązać stosunek pracy z dotychczasowym pracodawcą. W przeciwnym razie ich świadczenie emerytalne ulegało zawieszeniu. Oceniając sytuację tych osób z punktu widzenia zasady ochrony zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa, Trybunał doszedł do wniosku, że gdyby w momencie przechodzenia na emeryturę osoby te wiedziały, że będą musiały przerwać zatrudnienie, żeby uzyskać świadczenie emerytalne, to ich decyzja być może byłaby inna, tzn. nie składałyby wniosku o ustalenie prawa do emerytury i kontynuowały zatrudnienie. Korzystniejsze byłoby bowiem dla nich osiągnięcie wysokiego dochodu ze stosunku pracy niż dużo mniejszej emerytury. Co więcej - późniejsze złożenie wniosku oznaczałoby wyższe świadczenie emerytalne. Treść ryzyka emerytalnego, w określeniu której ustawodawca ma swobodę, nie powinna być zmieniana w stosunku do osób, które już nabyły i zrealizowały prawo do emerytury.

Trybunał Konstytucyjny zwrócił ponadto uwagę, że ustawodawca wprawdzie przewidział w art. 194c ustawy o emeryturach i rentach z FUS, dodaną ustawą z 10 czerwca 2011 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS, możliwość ponownego, korzystniejszego od zasad ogólnych, ustalenia wysokości świadczenia dla osób, które złożyły wnioski o emeryturę w latach 2009-2010, a którym świadczenie zostało zawieszane od 1 października 2011 r., jednakże uzależnił skorzystanie z niej od spełnienia warunku niepobierania zawieszanej emerytury przez 18 miesięcy. Tym samym osoby, które go nie spełnią, mogą wprawdzie przeliczyć wysokość emerytury po rozwiązaniu stosunku pracy, ale na zasadach ogólnych - świadczenie zostanie zatem wyliczone wg kwoty bazowej albo średniego dalszego trwania życia na dzień złożenia wniosku, którego mogliby nie składać, gdyby wiedzieli, że zostanie w stosunku do nich zmieniona treść ryzyka emerytalnego.

Wykładnię odnośnych przepisów prawa i argumentację przedstawioną przez Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 13 listopada 2012 roku sąd w całości podziela.

W tym miejscu podkreślić jednak należy, że przywołane powyżej orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego nie mogło zostać zastosowane do sytuacji ubezpieczonej, jako że odnosi się ono tylko do tych ubezpieczonych, którzy skutecznie nabyli prawo do emerytury i realizowali to prawo w okresie od 8 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2010 roku. W okresie tym nie obowiązywał bowiem żaden przepis, który uzależniałby efektywne realizowanie prawa do emerytury od uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą.

Ubezpieczona prawo do emerytury nabyła decyzją ZUS z 15 maja 2008 roku, poczynając od 1 kwietnia 2008 roku i prawo to nie było przez nią realizowane, z uwagi na nierozwiązanie stosunku pracy.

W dacie nabycia przez ubezpieczoną prawa do emerytury, wówczas obowiązujące przepisy (art. 103 ust. 2a) wymagały zawieszenia wypłaty świadczenia wobec tych emerytów, którym prawo to zostało przyznane, lecz nie rozwiązali oni stosunku pracy.

Wobec powyższego organ rentowy przyznał ubezpieczonej prawo do świadczenia, jednak zawiesił jego wypłatę. Ubezpieczona mogła wówczas wybrać, czy chce pozostać w zatrudnieniu, mając zawieszane prawo do emerytury, czy też skorzystać z prawa i pobierać emeryturę po rozwiązaniu stosunku pracy. W tym zakresie została przez organ rentowy odpowiednio pouczona.

W świetle powyższego nie budzi najmniejszych wątpliwości, że ubezpieczona nie należy do kręgu osób, których dotyczy rozstrzygnięcie Trybunału Konstytucyjnego w sprawie K 2/12. Niekwestionowane pozostaje bowiem, że nie nabyła ona prawa do emerytury w okresie od 8 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2010 roku.

Konkludując, w ocenie Sądu Okręgowego, orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego, w którym ubezpieczona upatruje podstawy wypłaty świadczenia za okres od 1 października 2011 roku do 21 listopada 2012 roku, nie ma zastosowania do jej sytuacji. W związku z powyższym, kierując się wyżej przedstawioną argumentacją, sąd oddalił odwołanie ubezpieczonej, o czym orzekł jak w sentencji.

Apelację od powyższego wyroku wywiodła ubezpieczona.

Wniosła o zmianę wyroku.

W uzasadnieniu apelacji wskazała, że nabyła prawo do emerytury za okres od 1 października 2011r. do 2 listopada 2012r. gdyż na podstawie obowiązujących przepisów prawa mogła poobierać świadczenie i kontynuować zatrudnienie bez konieczności rozwiązania umowy o pracę. Podała, że na podstawie decyzji z dnia 2009r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wypłacał jej emeryturę od 1 stycznia 2009r. do 30 września 2011r., a po tej dacie wstrzymał jej wypłatę tak jak emerytom w całej Polsce. Ubezpieczona podała, że kontynuowała zatrudnienie, bo nie miała gwarancji, czy po rozwiązaniu umowy o pracę i przejściu na emeryturę będzie mogła kontynuować zatrudnienie. Powołując się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 13 listopada 2013r., wskazała, że organ rentowy przywrócił jej prawo do pobierania świadczenia za okres od 22 listopada 2012r., pomijając okres od 1 października 2011r. do 21 listopada 2012r.

Organ rentowy w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawczyni nie jest zasadna.

Postępowanie apelacyjne ma merytoryczny charakter i jest dalszym ciągiem postępowania rozpoczętego przed sądem pierwszej instancji. Zgodnie z treścią art. 378 § 1 k.p.c., sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę w granicach apelacji; w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod uwagę nieważność postępowania. Rozważając zakres kognicji sądu odwoławczego Sąd Najwyższy stwierdził, iż sformułowanie „w granicach apelacji” wskazane w tym przepisie oznacza, iż sąd drugiej instancji między innymi rozpoznaje sprawę merytorycznie w granicach zaskarżenia, dokonuje własnych ustaleń faktycznych, prowadząc lub ponawiając dowody albo poprzestaje na materiale zebranym w pierwszej instancji, ustala podstawę prawną orzeczenia niezależnie od zarzutów podniesionych w apelacji oraz kontroluje poprawność postępowania przed sądem pierwszej instancji, pozostając związany zarzutami przedstawionymi w apelacji, jeżeli są dopuszczalne, ale biorąc z urzędu pod uwagę nieważność postępowania, orzeka co do istoty sprawy stosownie do wyników postępowania (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., sygn. akt III CZP 49/07, niepubl.). Dodatkowo należy wskazać, iż dokonane przez sąd pierwszej instancji ustalenia faktyczne, sąd drugiej instancji może podzielić i uznać za własne (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 października 1998 r., sygn. akt II CKN 923/97, OSNC 1999/3/60). Może również zmienić ustalenia faktyczne stanowiące podstawę wydania wyroku sądu I instancji, i to zarówno po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, jak i bez przeprowadzenia postępowania dowodowego uzasadniającego odmienne ustalenia, chyba że szczególne okoliczności wymagają ponowienia lub uzupełnienia tego postępowania (por. uchwała składu 7 sędziów Izby Cywilnej z 23 marca 1999 r., sygn. akt III CZP 59/98, OSNC 1999, nr 7–8, poz. 124).

Przedmiot sporu dotyczył wznowienia ubezpieczonej wypłaty świadczenia emerytalnego za okres od 1 października 2011 roku do 21 listopada 2012 roku. W tym zakresie Sąd Okręgowy przeprowadził stosowne postępowanie dowodowe, a w swych ustaleniach i wnioskach nie wykroczył poza ramy swobodnej oceny wiarygodności i mocy dowodów wynikające z przepisu art. 233 k.p.c., nie popełnił też uchybień w zakresie zarówno ustalonych faktów, jak też ich kwalifikacji prawnej, uzasadniających ingerencję w treść zaskarżonego orzeczenia. W konsekwencji sąd odwoławczy oceniając jako prawidłowe ustalenia faktyczne i rozważania prawne dokonane przez Sąd pierwszej instancji uznał je

za własne, nie widząc w związku z tym konieczności ich ponownego szczegółowego przytaczania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1998 r., I PKN 339/98, OSNAPiUS z 1999 r., z. 24, poz. 776).

Stan faktyczny w rozpoznawanej sprawie jest oczywisty i niesporny. Nie ma wątpliwości co do faktu, że wnioskodawczyni nabyła prawo do emerytury od 1 marca 2005 roku, kiedy obowiązywał art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej i w oparciu o ten przepis wnioskodawczyni zawieszono wypłatę emerytury wobec kontynuowania przez nią zatrudnienia. Po uchyleniu tego przepisu, na wniosek skarżącej wypłata świadczenia została wznowiona. Wobec wejścia w życie art. 103a ustawy emerytalnej, skarżącej ponownie zawieszona została wypłata emerytury, gdyż skarżąca nadal pracowała.

Skarżąca opiera swoje roszczenie o wznowienie wypłaty emerytury za okres od 1 października 2011 roku do 21 listopada 2012 roku na treści wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku. Sąd Okręgowy prawidłowo jednak ocenił, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego nie ma zastosowania do sytuacji wnioskodawczyni.

W wyroku z dnia 13 listopada 2012 roku (Dz.U. z 2012 r., poz. 1285) Trybunał orzekł, że przepis art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zakresie, w jakim znajdują zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011 roku, bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającego z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Co istotne, Trybunał wskazał w uzasadnieniu orzeczenia wyraźnie, iż obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą, jako warunek realizacji nabytego prawa do emerytury, nie będzie miał zastosowania do osób, które nabyły to prawo w okresie od 8 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2010 roku. W stosunku do tych osób przepis art. 28 ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych, w zakresie, w jakim przewiduje zastosowanie art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, utracił bowiem moc obowiązującą z chwilą ogłoszenia sentencji wyroku w Dzienniku Ustaw, czyli z dniem 22 listopada 2012 roku.

Analiza okoliczności faktycznych niniejszej sprawy wskazuje, że wnioskodawczyni, która prawo do emerytury nabyła od 1 kwietnia 2008 roku, nie mieści się w kręgu osób, w stosunku do których Trybunał Konstytucyjny stwierdził niezgodność z Konstytucją art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS, dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku.

Stwierdzić należy, że zawieszenie wypłaty świadczenia w okresie od 1 października 2011 roku do 21 listopada 2012 roku (w tym czasie ubezpieczona nieprzerwanie kontynuowała zatrudnienie u dotychczasowego pracodawcy, na rzecz którego wykonywała zatrudnienie bezpośrednio przed nabyciem prawa do emerytury), nastąpiło zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i brak jest podstaw do uwzględnienia wniosku o wypłatę świadczeń emerytalnych za okres od 1 października 2011 roku do 21 listopada 2012 roku. Innymi słowy niekonstytucyjność przepisów stwierdzona wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku, sygn. akt K 2/12 nie ma wpływu na treść zaskarżonej decyzji, co powodować musiało oddalenie odwołania.

Przechodząc dalej wskazać należy, iż twierdzenia skarżącej, iż podstawa rozstrzygnięcia tj. art. 103 a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS narusza konstytucyjną zasadę ochrony praw nabytych oraz równości obywateli wobec prawa są chybione.

Zgodnie z ustalonym orzecnictwem Trybunału Konstytucyjnego dotyczącym zasady ochrony zaufania jednostki do państwa i stanowionego przez nie prawa, istota tej zasady sprowadza się do nakazu takiego stanowienia i stosowania prawa, by obywatel mógł układać swoje sprawy w zaufaniu, że nie naraża się na skutki prawne, których nie mógł przewidzieć w momencie podejmowania decyzji (zob. np. orzeczenie TK z 24.05.1994 r., K 1/94, OTK w 1994 r., cz. I, poz. 10, s. 78; wyrok z 02.06.1999 r., K 34/98, OTK ZU nr 5/1999, poz. 94, s. 482). Z ogólnej zasady ochrony zaufania jednostki do państwa i stanowionego przez nie prawa wynika szereg zasad szczegółowych, do których należy m.in. zasada niedziałania prawa wstecz, obowiązek wprowadzania zmian do systemu

prawnego z zachowaniem odpowiedniej *vacatio legis* oraz zasada ochrony praw nabytych. Ta ostatnia zasada ochrony praw nabytych zakazuje arbitralnego znoszenia lub ograniczania praw podmiotowych przysługujących jednostce lub innym podmiotom prywatnym występującym w obrocie prawnym. Zasada ochrony praw nabytych zapewnia ochronę praw podmiotowych - zarówno publicznych, jak i prywatnych, a także maksymalnie ukształtowanych ekspektatyw tych praw, a więc sytuacji prawnych, w których zostały spełnione wszystkie zasadnicze przesłanki ustawowe nabycia określonych praw podmiotowych określone przez prawo. Ochrona praw nabytych nie oznacza przy tym nienaruszalności tych praw i nie wyklucza stanowienia regulacji mniej korzystnych. Trybunał Konstytucyjny wielokrotnie podkreślał, że odstępianie od zasady ochrony praw nabytych jest dopuszczalne, jeżeli przemawiają za tym inne zasady, normy lub wartości konstytucyjne. Zasada ochrony praw nabytych chroni wyłącznie oczekiwania usprawiedliwione i racjonalne. Istnieją dziedziny życia i sytuacje, w których uprawniony musi liczyć się z tym, że zmiana warunków społecznych lub gospodarczych może wymagać zmian regulacji prawnych, w tym również zmian, które znoszą lub ograniczają dotychczas zagwarantowane prawa podmiotowe.

Odnosząc powyższe rozważania Trybunału Konstytucyjnego do niniejszej sprawy należało stwierdzić, że w dniu nabycia prawa do emerytury ubezpieczoną obowiązywało – na co zwrócono uwagę powyżej - ograniczenie wynikające z treści art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Ubezpieczona miała świadomość, że składając wniosek o emeryturę świadczenie z tego tytułu nie będzie jej wypłacane, gdyż nie rozwiązany został stosunek pracy i ubezpieczona kontynuowała zatrudnienie z dotychczasowym pracodawcą. Ubezpieczona dokonała zatem stosownego wyboru i należało przyjąć, że ów wybór akceptowała.

Mając na uwadze powyższe, podzielając stanowisko Sądu I instancji i uznając apelację wnioskodawczynie za bezzasadną, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

del. SSO Beata Górka SSA Urszula Iwanowska SSA Barbara Białecka